

2022BEM74

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Acties provincie naar aanleiding van de situatie in Oekraïne	TELEFOONNUMMER	+31625778986
		E-MAILADRES	nick.van.impelen@provincie-utrecht.nl
DATUM	08-03-2022	DOMEIN/OPGAVE	Kabinet cvdK
DOCUMENTNUMMER	82452118	TEAM	Team Kabinet
VAN	Nick van Impelen	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK
NUMMER PS	PS2022BEM		
COMMISSIE	Bestuur, Economie en Middelen		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

De gevolgen van de Russische invasie in Oekraïne raken het land zelf, de rest van Europa en de hele wereld. Ook voor de provincie Utrecht heeft de ontstane situatie directe gevolgen voor de taken en activiteiten. In deze Statenbrief schetsen wij de ontwikkelingen die de provincie direct raken en welke acties de provincie onderneemt als gevolg van de situatie in Oekraïne. Voor deze brief richt de provincie zich daarbij op twee vraagstukken: ondersteuning bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de weerbaarheid van de provinciale organisatie tegen eventuele cyberaanvallen.

Inleiding:

Met afschuw volgen wij de ontwikkelingen in Oekraïne als gevolg van de Russische inval in het land. Het leed van de Oekraïense bevolking raakt ons diep en de beelden die wij dagelijks zien uit het land laten zien dat hier sprake is van een grote crisis. Wij zijn zeer verontrust door de ontstane situatie en leven mee met de inwoners die zich nu nog in het land bevinden, maar ook met de ruim twee miljoen vluchtelingen die hun thuisland hebben verlaten. Onze gedachten gaan uit naar de verdrietige situatie waar zij zich in bevinden. Om blijf te geven van onze solidariteit wappert de Oekraïense vlag bij de ingang van het Huis voor de Provincie, en hebben wij de ingang van het pand geel-blauw verlicht.

De gevolgen van de Russische invasie raken Oekraïne zelf, de rest van Europa en de hele wereld. Ook voor de provincie Utrecht heeft de ontstane situatie directe gevolgen op de taken en activiteiten. Middels deze statenbrief schetsen wij de ontwikkelingen die de provincie direct raken en welke acties wij ondernemen als gevolg van de situatie in Oekraïne. Op dit moment richten wij ons daarbij op twee vraagstukken: ondersteuning bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de weerbaarheid van de provinciale organisatie tegen eventuele cyberaanvallen.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

De Nederlandse regering verwacht in de komende weken een grote stroom aan Oekraïense vluchtelingen die naar ons land komen, met schattingen tot in de (tien-)duizenden. Deze vluchtelingen mogen als gevolg van het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne met een paspoort ons land vrij inreizen, of kunnen een

visum krijgen voor maximaal 180 dagen. Tevens krijgen Oekraïense vluchtelingen een speciale verblijfsstatus waardoor zij tot zeker één jaar lang recht krijgen op onderdak, financiële steun en medische zorg. Om deze opgave te begeleiden heeft het kabinet in het Veiligheidsberaad van 4 maart jl. aan elke veiligheidsregio gevraagd om 1000 opvangplekken te realiseren vóór 18 maart en daar bovenop nog eens 1000 opvangplekken te vinden voor 1 april a.s. Hierbij is de afspraak gemaakt dat het Rijk de gemaakte kosten (binnen een bepaalde bandbreedte) vergoedt.

Het organiseren van de opvang van Oekraïense vluchtelingen raakt aan de opgaven van de Utrechtse Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT), waarover u onder andere bent geïnformeerd in de statenbrief '[PRT - Gezamenlijk bod aan het Rijk \(2022BEM73\)](#)' van 22 februari jl. Tegelijkertijd verloopt de opvang van de Oekraïense vluchtelingen via andere sturingslijnen dan de opvang en huisvesting van asielzoekers. Dit onderscheid heeft te maken met het verschil in juridische status tussen de beide groepen: asielzoekers vallen onder de verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), terwijl de Oekraïense vluchtelingen geen asiel hoeven aan te vragen. Daarom is gekozen om de opgave via de Veiligheidsregio's te regelen. De PRT coördineert de opvang van asielzoekers en huisvesting van asielzoekers met een verblijfsvergunning ('statushouders'). De activiteiten van de PRT zullen onverminderd doorgaan en zijn nog even urgent. In Utrecht hebben de voorzitters van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de PRT afgesproken de urgente opgaven gezamenlijk ter hand te blijven nemen.

De VRU bouwt samen met gemeenten aan een uitvoeringsorganisatie om aan bovenstaande vragen tegemoet te komen. Als eerste stap inventariseren de Utrechtse gemeenten welke mogelijkheden zij binnen hun gemeente zien om de opvang van Oekraïense vluchtelingen vorm te geven. Zij zijn in eerste instantie ook verantwoordelijk zijn om opvangplekken in te richten, onder regie en in samenwerking met de VRU. De GGD, GHOR en GGZ werken intensief mee om provinciebreed te voorzien in de toegang tot zorg. De provincie is nauw betrokken bij deze ontwikkelingen en probeert te ondersteunen waar mogelijk. In het bijzonder werken de VRU en de PRT actief samen om elkaar zoveel mogelijk te versterken. Verzoeken van de VRU en/of gemeenten om provinciale bijstand bij deze urgente opgave nemen we in welwillende overweging. Ook onderzoeken wij op dit moment of wij een deel van ons eigen provinciaal vastgoed kunnen inrichten als crisisnoodopvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen.

Cyberaanvallen

Het toegenomen aantal cyberaanvallen in de afgelopen jaren maakt duidelijk dat een hack of *ransomware*-aanval op de provinciale organisatie een reëel risico is voor de continuïteit van het functioneren van de organisatie. Onder coördinatie van het IPO wordt op verzoek van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) en het ministerie van BZK binnen alle provincies, en dus ook binnen provincie Utrecht, geïnventariseerd welke kwetsbaarheden onze eigen organisatie kent. Hierbij wordt onderzocht of er infrastructuur, producten of software wordt gebruikt uit Rusland, Belarus of Oekraïne. Tevens wordt bekeken of er gebruik wordt gemaakt van leveranciers met een directe of indirecte band met deze landen. Daarnaast is verhoogde 'dijkbewaking' ingesteld ten aanzien van verdachte situaties die verband kunnen houden met het conflict in Oekraïne. Voor alsnog heeft deze inventarisatie voor provincie Utrecht geen bijzonderheden opgeleverd.

Ter voorbereiding hierop heeft het programma Informatieveiligheid & Privacy op 7 september jl. een overleg met Gedeputeerde Staten (een 'BBOT') over Dataveiligheid georganiseerd, wat heeft geleid tot een bestuurlijk afwegingskader. Daarnaast is in de afgelopen maanden een Cyber Emergency Respons Team (CERT) samengesteld en een Cyberincident Responsplan gemaakt. Op 12 oktober jl. en op 12 november jl. is een oefening georganiseerd met het CERT waarbij verschillende scenario's doorlopen zijn. Het Cyberincident Responsplan is op 16 december jl. vastgesteld door het CMT. Hiermee heeft de organisatie een concreet handelingsperspectief bij een mogelijk cyberincident, bijvoorbeeld als gevolg van het conflict in Oekraïne.

Vervolgprocedure / voortgang:

Wij hechten er grote waarde aan u zo goed mogelijk te blijven informeren over de gevolgen van de situatie in Oekraïne voor de activiteiten en taken van de provincie. Daarbij merken wij op dat de ontwikkelingen rondom de gevolgen van de situatie in Oekraïne zich in hoog tempo opvolgen. De informatie in deze statenbrief is zo actueel als mogelijk, maar het valt niet uit te sluiten dat sinds het moment van verzending al nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden die directe relevantie hebben voor de provincie of wanneer wij nieuwe activiteiten ondernemen als gevolg van het conflict in Oekraïne, zullen wij u opnieuw informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen